

Concept Werkplan 2018-2020

Het bestuur van het KNZV-Limburg heeft in 2015 een Projectplan opgesteld. Dit is voorgelegd aan de Algemene Ledenvergadering 2015 en goedgekeurd.

Het Projectplan 2015-2017 is aan een actualisering toe en dat heeft geleid tot het voorliggende Werkplan 2018-2020.

De vereniging KNZV-Limburg heeft de volgende missie aangenomen:

Een goede toekomst komt niet vanzelf, wij moeten hem maken.

Deze missie geldt voor wat we moeten doen maar ook hoe we dat aanpakken, m.a.w. het bepalen en uitvoeren van plannen. Onderscheid wordt gemaakt in de wijze waarop:

1. we tot plannen en uitvoering daarvan willen komen, de **werkwijze** en daarnaast
2. de feitelijke onderwerpen die gekozen worden om aan te werken, de **opdrachten**.

Werkplan 2018-2020

No	Benaming Actie	Documenten	Bladzijde	Opleverdatum
1	Werkwijze		2	n.v.t.
2	Muziek, inclusief vorming en opleiding	Opdracht 1	3 en 4	per deelopdracht
3	Vernieuwing Uitvoeringspraktijk	Opdracht 2	5	per deelopdracht
4	Vormen van Samenwerking	Opdracht 3	6	per deelopdracht
5	PR	Opdracht 4	7	per deelopdracht
6	Bijlagen	Bijlagen	8 t/m 12	n.v.t.

Roermond, oktober 2017.

Herman Jansen, voorzitter
Fer van de Winkel, vice voorzitter
Luc Dupuits, bestuurslid

Werkwijze om tot opstelling en uitvoering van de opdrachten te komen

Het bestuur van KNZV Limburg wil er alles aan doen om optimaal service-gericht te zijn/worden voor zowel koren, kader (dirigenten etc.) als individuele zangers.

Mobilisatie van de creativiteit en energie van de zangers is hard nodig om tot een nieuw elan te komen voor de mannenkoorzang. De volgende principes zullen bij het opstellen en de uitvoering van het werkplan steeds in de aanpak ingebed moeten worden:

1. Het faciliteren van een grotere **betrokkenheid** van de zangers, om meer ideeën en meer bronnen te krijgen die de noodzakelijke vernieuwing moeten voeden. Daarbij denken we aan:
  - a. Een digitaal platform waarin laagdrempelig ideeën kunnen worden gedeeld met alle andere zangers, de bottom-up methode.
  - b. Andere muziekbeoefenaars uitnodigen om met ons mee te denken.
  - c. Het faciliteren van workshops om de vernieuwing verder uit te diepen.
  - d. Het faciliteren van digitale hulpmiddelen als cloud-mappen om het delen van content te vergemakkelijken.
  - e. Communicatie per doelgroep.
2. Alertheid om het resultaat van de opdracht te **vertalen in een betere service gerichtheid** vanuit KNZV bevorderen om zo een grotere toegevoegde waarde te bieden dan de huidige nogal gericht op juridische, formele, assurantie en belastingtechnische aspecten.
3. Zo goed mogelijk **nieuwe/laatste ontwikkelingen aandragen** t.b.v. koren en zangers om de mogelijkheid te geven een goed beeld te vormen over wat speelt en mogelijk is voor de gekozen opdrachten maar ook in algemeen voor toekomstige plannen, inclusief kijken naar samenwerking (KNZV, KoorNetwerk Nederland, VNK Limburg, etc)

Opdracht 1: Muziek inclusief opleiding en scholing

Doel

Het bestuur van KNZV-Limburg is van mening dat het van essentieel belang is dat er:

- 1 Goede, aantrekkelijke muziek gekozen wordt (repertoire).
- 2 De scholing van de zangers van de aangesloten koren en het aan het zingen krijgen van nieuwe leden een voortdurend punt van aandacht moet blijven om een goede uitvoering van de muziek te realiseren (stembvorming) en onze koren levensvatbaar te houden.
- 3 Tot de verbeelding sprekende zangprestaties zijn alleen mogelijk indien er voldoende kader met de juiste expertise beschikbaar is (dirigenten-/kader-opleiding).
- 4 Wedstrijdelement in de vorm van Concours bepalen i.o.m. andere koororganisaties

A Verbeteren Repertoire en opleiding zangers (1 en 2)

Repertoire:

Een van de mogelijkheden om tot repertoire verbetering en vernieuwing te komen is om te wijzen op goed repertoire en dit zo makkelijk mogelijk bereikbaar te maken. De bibliotheek (in een moderne vorm) is hierbij een belangrijk hulpmiddel. In het kader van de rol die KNZV Limburg op dit gebied heeft toebedeeld gekregen binnen KNZV Nederland zal ook over naar samenwerking met anderen gekeken worden.

Toevoeging van een *thematische clustering* in de bibliotheek kan waarde toevoegen. Dat betekent dat de landelijke muziekcommissie nieuwe stijl rondom een bepaald thema (herfst, liefde, verdriet....) alle zangstukken, zowel klassiek als modern, typeert. Daarnaast zijn er vele mooie *arrangementen* bij individuele koren aanwezig, vaak door de eigen dirigent gemaakt, die waardevol zijn om te delen. Actiepunt zal zijn te bekijken hoe deze ontsloten kunnen worden.

Opdracht 1.1 formuleren?

Opleiding zangers:

Evaluatie van "Ontdek je Stem" met onze muziekadviseur Hennie Ramaekers heeft geleerd dat dit bij vele koren succesvolle resultaten heeft opgeleverd, zowel in aantallen nieuwe zangers als kwalitatieve verbeteringen.

Het bestuur wil (opnieuw) bevorderen dat door continuering van de cursus "Ontdek je stem" van onder meer onze muziekadviseur, de lessen door de auteur(s) zelf, onze koordirigenten, begeleiders dan wel door geschoolde, nog aan te werven muziekdocenten/zangpedagogen verzorgd kunnen worden. Subsidievoorwaarde was dat de lessen niet door de eigen dirigent worden verzorgd, maar dit kan worden aangepast. Verder zou, omwille van de continuïteit en optimale bezetting, de cursus kunnen plaatsvinden in rayon-verband. De koren, binnen de rayons, worden opgeroepen uit te zien naar samenwerking op dit gebied.

Opdracht 1.2: Ontdek je stem 2.0?

Speciaal punt van aandacht is begeleiding van nieuwe zangers na de eerste introductie om geleidelijk vertrouwd te raken met noten, ritmes en stemtechniek om vroegtijdig afhaken te voorkomen.

B Dirigenten/kader opleiding en Concours (3 en 4)

Dirigenten/kader opleiding:

Aangezien het "mannenkoor" binnen de Nederlandse conservatoria amper/geen aandacht krijgt dreigt op termijn een serieus tekort aan goed opgeleide dirigenten. Bovendien is het aantal dirigenten in opleiding niet alleen erg gering, maar ook nog eens erg internationaal van samenstelling, waardoor de beschikbaarheid voor de Nederlandse koren, en die voor onze mannenkoren in het bijzonder, minimaal genoemd kan worden. Doelstelling van het KNZV is om zelf het initiatief te nemen om, evt.samen met anderen, kader te gaan opleiden om daarmee de toekomst van haar mannenkoren veilig te stellen.

KNZV Limburg in samenwerking met KNZV Noord Brabant/Zeeland willen Masterclasses houden die zich richten op een aantal doelgroepen binnen de muziekwereld, nl. dirigenten HaFa-

Bra, reeds actieve koordirigenten, begeleiders, assistent-dirigenten, muziekschool-docenten en privé muziekdocenten. Een afstemming met VNK Limburg dient eveneens plaats te vinden om optimale krachtenbundeling in het Limburgse na te streven.

De dirigenten-pool die we in de vereniging Limburg kennen zal verbreed worden naar de landelijke schaal.

Concours:

In het vorige plan was een KNZV Limburg Concours voorzien voor 2018. Organisatorisch en financieel zal dit vanwege de Festival-inspanning moeilijk worden. Wanneer zou het mogelijk zijn, 2019?

Daarnaast zal afgestemd moeten worden of (draagvlak bij koren), in welke vorm (c.f. Concours-reglement KNZV) en in welke organisatorische setting (KNZV, NKF/VNK-Limburg) dit het beste zou kunnen plaatsvinden.

Evaluatie

Opdrachten bij A. Aantal aangeboden muziekwerken ultimo 2018, 2019, 2020, resp.aantal opgeleide zangers ultimo 2018, 2019, 2020.

Opdrachten bij B. Opleiding mannenkoor dirigenten periode maart 2018-Juli 2018 met mogelijk vervolg.

Standpunt t.a.v. organiseren van een Concours.

Middelen

Bij de cursus "Ontdek je Stem" kan gebruik gemaakt worden van de diensten van onze muziekambassadeurs ter promotie en inspiratie voor de aspirant deelnemers. De kosten voor de inschakeling van de muziekambassadeur en de organisatie van zo'n event worden in dat geval voor 50% vergoed door KNZV Limburg.

Andere aandachtspunten:

- A: Nadere oriëntering op de taak en de rol van een muziekcommissie
- A en B: Overzicht initiatieven met betrekking tot vorming en opleiding:
- A: Binnen KNZV, maar ook binnen KoorNetwerk Nederland en daar waar mogelijk samenwerking initiëren en krachten bundelen. Mogelijk vorm gegeven in:
  - aanschaffingen beleid
  - spoorboekje koormuziek
  - rol en effect digitale koormuziek, ook in relatie tot opleiding van de (nieuwe) koorzangers en dirigenten
- A: Relatie muziek Commissie nieuwe stijl met KoorNetwerk Nederland
- B: pilot Masterclasses voor mannenkoor dirigenten die mogelijk gaat starten

Opdracht 2: Vernieuwing Uitvoeringspraktijk

Doel

Vernieuwing van uitvoeringspraktijk is een omschrijving waarbij een scala aan uitvoeringsvormen kan worden benoemd. Centraal staat de vraag in welke context kan de mannenkoorzang zo goed mogelijk voor het voetlicht worden gebracht. Het gaat om het soort optredens, de plek, de combinatie met andere podiumkunsten, de presentatie (regie, techniek) etc. Voor de planperiode wordt de inspanning gericht op:

Koren onderling. Het verbeteren van de bereidheid om te tonen wat elk koor in zijn mars heeft, al dan niet met beoordeling. Naar elkaar luisteren, kijken en samen overleggen is noodzakelijk. Bij de evaluatie, van het recente KNZV-festival is eens te meer gebleken hoe belangrijk deelname is voor een koor. Om die reden zullen wij koren attenderen op de mogelijkheden die er zijn in onze provincie en elders en daarnaast regelmatig zelf en in samenwerking met anderen een zangfestival organiseren. Het geluid/video materiaal van en reacties op het Festival in 2017 vormen hierbij input. Hoe krijgen we de koren zover om te begrijpen dat meedoen ons allen helpt.

Cross-over. Het over de grenzen van de mannenkoorzang heen kijken om aan te sluiten op ontwikkelingen bij de zangwereld in het bijzonder en muziekwereld/kunswereld in het algemeen. Te ondersteunen Cross-over initiatieven dienen te worden gedefinieerd.

Presentatie. Meer aandacht voor de wijze van presentatie en performance vergroot de aantrekkelijkheid voor het publiek en daarmee de aandacht voor mannenkoorzang. Ondersteuning op het gebied van podiumpresentatie van het koor maar ook de inrichting van het podium (verlichting etc.) dient uitgewerkt te worden. Definitie en uitvoering van try-outs in de planperiode.

Aantrekkingskracht. Vernieuwing moet ook een weg zijn om nieuwe zangers aan te trekken. Zonder het eigen karakter van de vereniging geweld aan te doen, zal gezocht moeten worden naar wat anderen zover kan brengen om zich aan te sluiten. Een mogelijkheid is de inzet van onze muziekambassadeur ter promotie en inspiratie voor de aspirant deelnemers.

KNZV-Limburg ondersteunt graag initiatieven hiertoe. Daarom starten we met een stimuleringssubsidie in de vorm van een cofinanciering met een maximum van € 250,- per activiteit. Daarnaast blijven we natuurlijk meedenken en eventueel het leveren van expertise.

Samenwerking met VNK Limburg zal ook verkend dienen te worden.

Organisatie

Definitie en uitvoering van Stimuleringsprojecten in de planperiode na de workshops van het festival.

Evaluatie

Rapportage over de praktijkgevallen waar KNZV Limburg financieel of anderszins (inhoudelijk) bij heeft ondersteund.

Opdracht 3:b Vormen van Samenwerking

Doel

Het is van belang te onderkennen dat de bestuurlijk organisatiekracht van de koren onder druk staat. Het wordt moeilijker om met de toename van de door de omgeving gestelde eisen en het toegenomen verwachtingen patroon om te gaan. Naast de dreigende tekorten aan bestuursleden geldt ook de noodzaak voldoende zangers, andere medewerkers. Daarbij speelt ook nog het punt van diversiteit: qua leeftijd, qua geslacht, qua culturele achtergrond.

Samenwerking is een proces van onderop dat wil zeggen dat de koren zelf de intentie moeten hebben om samen te werking. Het KNZV als koepel is hier slechts op aanvraag ondersteunend. Het is goed om onderscheid te maken in kortdurende samenwerking (projecten) en blijvende langdurige samenwerking.

Daarom is het goed om te onderkennen dat er mogelijkheden liggen in het bundelen van krachten. Samenwerking kan op verschillende manieren gestalte krijgen en in velerlei vormen. In concrete gevallen moet dat nader onderzocht worden, eventueel via workshops die aangeboden worden door derden.

Samenwerking krijgt inhoud door met elkaar aan de slag te gaan!

De afgelopen jaren hebben we vele goede voorbeelden gezien van kortdurende samenwerking die gestalte krijgt door projecten en uitvoeringen op te zetten met andere koren, mannenkoren met een harmonie/fanfare, maar ook met dansgroep ,kinderkoor, bekende ster of muziekgroep, of projecten met een bijzonder thema en/of bijzondere compositie waarbij een grotere bezetting of koorsamenstelling gewenst is.

Prima initiatieven die meer met elkaar gedeeld en gecontinueerd moeten worden.

Is het nodig en mogelijk om lokaal, tot levensvatbare "zang/muziek"-verenigingen te komen die na 2025 bloeien door te komen tot langdurige samenwerking?

Het betreft hier een uiterst gevoelige onderwerp. Samenwerking met andere mannenkoren, met andere (bijv. gemengde) koren of met andere muziekverenigingen.

Een bestuurlijke organisatie in een soort omnium-vereniging?

Eerste prioriteit is het wegnemen van drempels om een open dialoog hierover te krijgen.

Ten tweede is het van belang dat koren die over deze drempel zijn gestapt geholpen worden zowel in de aanloopkosten alsmede met de ideeënvorming.

Organisatie Project

Aangezien dit een proces is dat bij de basis moet beginnen, de koren zelf dus, dient het KNZV zich in eerste instantie te beperken tot het aanbieden van instrumenten om de bestuurskracht ook op termijn van de koren te meten en het organiseren van bijeenkomsten om de drempels van samenwerking te slechten.

Daartoe willen we starten met een verkenningsgroep die plan maakt om mogelijkheden na te gaan binnen onze aangesloten koren en hun werkgebied. Q1 2018.

Zoeken naar iemand die deuren kan openen, liefst niet uit mannenkoor-wereld om bedreigend gevoel te vermijden.

Evaluatie

Tussentijds over voortgang in 2018, voor resultaten eind 2019 en 2020

Middelen

Nader te bepalen.

Opdracht 4: Public Relations (PR)

De perceptie van hetgeen KNZV beoogt en realiseert door zowel de buitenwereld als de KNZV-koren en zangers is in hoge mate bepalend. Daarom verdient PR een aparte aanpak. Vanwege de taakverdeling binnen KNZV Nederland is PR een van de portefeuilles die ook op landelijk niveau moet worden ingevuld.

Dit houdt in dat er in het PR-plan van Limburg dwars verbanden zullen zijn met de PR van KNZV Nederland.

Doelgroepen zijn verdwenen, veranderd, nieuwe platformen zijn ontstaan, divers en niet meer homogeen.

In zijn algemeenheid geldt dat er in de huidige samenleving meer en anders gecommuniceerd wordt. De differentiatie is gegroeid hetgeen betekent dat groepen in eigen platforms/bubbles informatie verdelen en opnemen. Het aantal kanalen om info te verstrekken is met de komst van social media ook toegenomen en de klassieke kanalen (als kranten) hebben aan belang ingeboet. Dit heeft impact op de wijze waarop de PR bedreven moet worden, namelijk **flexibel en platform** gericht.

Doel

Helder en eenduidig formuleren van de doelen die worden nagestreefd met het bedrijven van PR.

Vaststellen van de juiste content te komen (hoe komen we te weten wat in muziekland speelt, gelet op onze te definiëren gekende achterban.

Het in kaart brengen van alle middelen die ons instaat stellen om de gestelde doelen te halen (zie voor middelen bijlage 4.1)

Promoten/opleiden om social media met name Facebook, YouTube, Instagram maximaal te benutten (Zie uitwerking in bijlage 4.2)

Het een en ander verankeren in een werkplan (zie voor werkplan-format bijlage 4.3)

Het opstellen van een evaluatiekader van deze activiteiten, zodat in de bestuursvergaderingen verantwoorde en op feiten gebaseerde besluiten genomen kunnen worden

Het opstellen van het kostenplaatje

Organisatie

Inrichten van een PR commissie nieuwe stijl die uit een kleine vaste kern bestaat met daar om heen een grote schil van experts op de diverse terreinen die flexibel kunnen worden ingezet bij taken van hun expertise Vaste kern bestaat uit tenminste:

Een lid met veel ervaring in het gebruik en de ontwikkeling van sociale media

Een lid die alles weet van Websites en hun ontwikkeling

Een lid die verstand en ervaring heeft met het opzetten van publieksgerichte activiteiten

Evaluatie

Ultimo elk jaar inzet van tijdinspanning en middelen evalueren om geen continuering van ineffectieve acties.